

JAWAPAN

BAB
8

Kebijaksanaan Raja dan Pembesar Melayu Menangani Cabaran Barat

Reaksi Pemerintah Negeri-negeri Melayu **PBD** 8.1 Utara dan Johor terhadap Tindakan Barat

1. (a) Pujoh
(b) wilayah Pujoh
(c) Sadao ; Setul
(d) kriteria sempadan yang sedia ada
(e) menjual negeri Kedah seperti menjual seekor kerbau
(f) menyerahkan Terengganu kepada British
(g) tidak mempunyai sebarang hak
(h) sebagai tanda persahabatan
(i) Gabenor Negeri-negeri Selat
(j) Tabal
(k) menolak Perjanjian Bangkok; persetujuan di antara Siam dan British
(l) menyerahkan wilayah Tabal
2. (a) Memastikan perairan Johor dan Singapura selamat untuk perdagangan.
(b) Memindahkan pusat pentadbiran Johor dari Teluk Belanga, Singapura ke Tanjung Puteri untuk mengelakkan tekanan British.
(c) Mengisyiharkan Tanjung Puteri sebagai ibu negeri Johor dan dinamakan Bandar Iskandar Puteri.
(d) Mengamalkan pentadbiran Barat / Birokrasi Barat.
(e) Sistem tradisional diperkuuh dengan unsur baharu dari Barat.
(f) Memodenkan sistem pendidikan.
(g) Menjual hasil hutan seperti getah perca kepada pedagang British.
(h) Memonopoli perdagangan getah perca.
(i) Menggalakkan kemasukan buruh Cina untuk mengusahakan lada hitam dan gambir.
(j) Berjaya menjadi pengeluar lada hitam dan gambir yang terkemuka di Alam Melayu.

Tindakan Raja Melayu dalam Menangani **PBD** 8.2 Cabaran Barat

3. (a) Menjalinkan hubungan baik dengan kerajaan Negeri-negeri Selat.
(b) British mengekalkan kawasan Teluk Belanga di Singapura sebagai milik Kesultanan Johor.
(c) Berkunjung ke England untuk bertemu dengan Ratu Victoria.
(d) Baginda dikurniakan gelaran Maharaja Johor pada tahun 1868 / Diberi kepercayaan menyelesaikan pertikaian di negeri-negeri Melayu / Meredakan tekanan Gabenor Negeri-negeri Selat.
(e) Menubuhkan Lembaga Penasihat Johor di London.
(f) Melantik ahli dalam kalangan pegawai British untuk membantu baginda dalam pentadbiran.
(g) Kebijaksanaan dalam rundingan.

- (h) Berangkat ke Singapura untuk berunding dengan Gabenor Negeri-negeri Selat berhubung Perjanjian Bangkok 1909.
(i) Menandatangani Perjanjian British-Terengganu 1910.
(j) Baginda bersetuju menandatangan perjanjian hanya apabila British bersetuju mengakui Terengganu sebagai negeri yang merdeka / Terengganu hanya menerima wakil British yang tidak mempunyai kuasa dalam pentadbiran negeri.
4. (a) Meadow Frost
(b) Perlis-British
(c) Penasihat British meningkatkan kawalannya terhadap pentadbiran negeri melalui Majlis Mesyuarat Negeri Perlis.
(d) W. G. Maxwell
(e) Tunku Mahmud
(f) Surat rasmi ; mengibarkan bendera *Union Jack* di kediamannya.
(g) menandatangani perjanjian lain dengan Kelantan pada 1910.
(h) wakil British
(i) Sultan Muhammad II
(j) status Wakil British ditukar kepada Penasihat British.
(k) J. L. Humphreys
(l) marah dengan tindakan baginda yang lebih banyak berunding dengan pembesar negeri daripada merujuk kepada Penasihat British dalam pentadbiran.
5. (a) keyakinan kepada pemerintahan yang berdasarkan keadilan.
(b) Melayu Islam
(c) perundangan negeri
(d) menyerahkan negeri Terengganu kepada mana-mana kuasa asing
(e) turun dari takhta
(f) beragama Islam dan rakyat Terengganu
(g) Ahli Mesyuarat Negeri
(h) memantapkan pentadbiran negeri
(i) kedaulatan negeri
(j) perpaduan
(k) menjadi benteng untuk menghalang campur tangan British dalam pemerintahan Terengganu

Usaha Pembesar Melayu dalam **PBD** 8.3 Pemodenan Negeri

6. (a) (i) Dato'Seri Amar Diraja
(ii) mengawal hubungan
(iii) diplomasi
(iv) kedaulatan
(v) peluasan
(vi) dibersarakan
(vii) Pakatan Belajar Mengajar Pengetahuan Bahasa
(b) (i) umat Islam
(ii) Madrasah al-Murshidiyyah
(iii) formal
(iv) Abang Haji Bolhassan

- (v) Sekolah Kajang
  - (vi) kaum wanita
  - (vii) Datuk Hakim
  - (viii) Majlis Negeri Sarawak
  - (ix) Datu Imam
  - (x) Majlis Syuyukh Islam
- (c) (i) Ketua Anak Negeri
(ii) Daerah
(iii) pembahagian tanah
(iv) pertanian
(v) hakim
(vi) hukum adat

PBD 8.4 Keberkesanan Peranan Pemerintah Tempatan dalam Menangani Cabaran Barat

7. (a) Melambatkan peluasan kuasa British
(b) Kemajuan pendidikan
(c) Penubuhan Rejimen Askar Melayu Diraja
(d) Pegawai Tadbir Melayu
(e) Mempertahankan institusi beraja
(f) kemakmuran negeri
8. (a) Sultan Perak
(b)
(c) Port Dickson
(d)
(e) Rejimen Askar Melayu Diraja (RAMD)
9. Perdana Menteri Kedah (1870 – 1898). Dikenali sebagai Tokoh Pembangunan Negeri Kedah. Mencetuskan idea membina terusan bermula dari Alor Setar hingga kaki Gunung Jerai di Gurun. Sempena mengenang jasa beliau kepada pembangunan negeri Kedah, terusan yang dibina dinamakan Terusan Wan Muhammad Saman. Ukuran panjang 36 kilometer, lebar 7.5 meter dan dalam 1.5 meter. Dibina menggunakan kaedah sistem kerah dengan menggunakan peralatan tradisional. Satu idea pertanian secara moden. Selepas pembinaannya, banyak tanah dibuka untuk penanaman padi. Penghasilan padi di negeri Kedah meningkat dan berjaya menjadikan negeri Kedah sebagai jelapang padi negara.
10. Berdasarkan penilaian guru.

Power PT3

Bahagian A

1. A	2. B	3. C	4. B	5. D
6. C	7. B	8. A	9. B	10. A

Bahagian B

1. (a) Mengkritik pemasaran kuasa Residen Jeneral.
Mendesak dikembalikan kuasa pemerintahan kepada institusi raja.
Mendesak bilangan pegawai Melayu dalam perkhidmatan kerajaan persekutuan ditambah.
Menggesa jawatan yang lebih tinggi dalam perkhidmatan diberi kepada pegawai Melayu.
Mendesak kerajaan British memberi perhatian kepada masalah orang Melayu yang tidak mempunyai pekerjaan atau tanah.
Mencadangkan penubuhan sekolah untuk pendidikan kaum wanita.
(Pilih mana-mana empat jawapan)
- (b) Menggunakan diplomasi untuk mengatasi masalah.

- Berangkat ke Singapura untuk berunding dengan Gabenor Negeri-negeri Selat.
  - Menandatangani Perjanjian British-Terengganu 1910 untuk menerima wakil British di Terengganu.
- (c) • Kaedah diplomasi adalah cara yang lebih berkesan berbanding kaedah konfrontasi.
- Sikap patriotik Raja-raja Melayu patut kita contohi.
  - Kebijaksanaan Sultan Abu Bakar mengekalkan kedaulatan negeri Johor patut kita pelajari.
  - Kita mestilah memberi sokongan kepada pemerintah demi memelihara kedaulatan / keamanan negara.
(Mana-mana jawapan yang munasabah)
2. (a) • Mewujudkan satu pasukan bersenjata yang dianggotai oleh anak watan.
• Memelihara kedaulatan negara.
• Menjaga keselamatan negara.
• Merupakan asas kepada pembentukan pasukan tentera negara kita.
  - (b) • Tuanku Muhammad ibni Yamtuan Antah, Yamtuan Besar Negeri Sembilan.
• Sultan Alang Iskandar, Sultan Perak.
• Dato' Abdullah Dahlan, Undang Luak Rembau.
• Raja Chulan ibni Sultan Abdullah, Raja Di Hilir Perak.
(Pilih mana-mana tiga jawapan)
  - (c) • Menjamin keselamatan negara.
• Melindungi institusi Raja.
• Mempertahankan kedaulatan negara.
• Membanteras ancaman musuh negara.
(Mana-mana jawapan yang munasabah)

Bahagian C

1. (a) • Long Jaafar memajukan Larut dan menjadikannya sebagai pengeluar utama bijih timah.
• Menggalakkan pusat pengajian agama.
• Membina sekolah Melayu Matang pada 1826 untuk memberikan pendidikan kepada anak tempatan.
• Ngah Ibrahim merupakan jutawan yang berwawasan dalam membangunkan ekonomi bangsa.
• Mencontohi sistem pentadbiran moden daripada Sultan Abu Bakar, Johor bagi memajukan daerah Larut.
• Namun usaha beliau berakhir apabila dijatuhi hukuman buang negeri ke Pulau Seychelles.
  - (b) Datuk Hakim Imam Abang Haji Murshidi
    - Berperanan penting dalam pentadbiran Brooke terutamanya dalam hal ehwal umat Islam di Sarawak.
    - Memperkenalkan pengajian Islam formal melalui penubuhan Madrasah al-Murshidiyyah di Kuching pada awal abad ke-20.
    - Beliau bersama-sama Datuk Patinggi Abang Haji Abdillah dan Abang Haji Bolhassan menubuhkan sekolah khas bagi kaum wanita untuk mempelajari ilmu agama yang dikenali sebagai Sekolah Kajang.
    - Pada tahun 1925 beliau dilantik sebagai Datuk Hakim dan ahli Majlis Tertinggi dan Majlis Negeri Sarawak dan pada tahun 1932 sebagai Datu Imam.
    - Mengasaskan Majlis Syuyukh Islam yang kemudiannya dikenali sebagai Majlis Islam Sarawak.
- Haji Mohammad Arshad
- Merupakan Ketua Anak Negeri semasa pentadbiran SBUB.
  - Membantu Pegawai Daerah menjalankan pentadbiran pada peringkat daerah.

- Menjaga keamanan, mengutip cukai, mengurus hal yang berkaitan dengan pembahagian tanah dan memajukan pertanian dalam masyarakat tempatan.
- Menjadi hakim di Mahkamah Anak Negeri yang mengendalikan kes berkaitan hukum adat dan syariah.

[Mak. 8m]

- (c)
- Bijaksana.
  - Berwibawa.
  - Berwawasan jauh.
  - Memiliki jati diri yang tinggi.
  - Cinta akan agama, bangsa dan tanah air.
  - Mementingkan kesejahteraan rakyat.

Power KBAT

- Memelihara keamanan.
- Mengatasi masalah jenayah.
- Menjamin keharmonian rakyat.
- Memajukan ekonomi.

- Mengeratkan perpaduan.
  - Mengatasi masalah gejala sosial.
  - Mengelakkan pencerobohan kuasa luar.
(Mana-mana jawapan yang munasabah)
- Sultan tidak boleh menyerahkan negeri Johor kepada kuasa asing.
  - Menteri-menteri dan Jemaah Pangkuhan Kerajaan juga tidak boleh menyerahkan negeri kepada kuasa asing.
  - Jemaah Menteri hendaklah terdiri daripada bangsa Melayu, rakyat Johor dan bergama Islam.
  - Pegawai British tidak boleh dilantik untuk mentadbir negeri.
  - Ahli Majlis Mesyuarat Kerajaan hendaklah terdiri daripada rakyat Johor.
  - Proses penggubalan undang-undang tidak melibatkan orang British.
  - Agama Islam sebagai agama rasmi negeri.
  - Raja dan kerajaan Johor mengekalkan hubungan baik dengan kerajaan lain terutama British.